

“La Mutilació Genital Femenina, una forma de discriminar a la dona”

*Igualdad
real y
derechos
humanos
para
todas*

Mutilació Genital Femenina
Gemma Regol Pratdepadua
Tutora: Meritxell Santolaria
2n de Batxillerat
14 de novembre del 2016

L' ablació i els Drets Humans de les dones

"La mutilació no només extirpa el sexe de la dona, sinó també una part del cervell que fa d'ella una dona submissa, perquè quan una nena és mutilada s'estan vulnerant els seus drets i això l'acompanya al llarg de tota la seva vida".

(Presidenta de la Xarxa Europea contra les Mutilacions Sexuals)

Per més de 125 milions de dones de tot el món, el pas de la infància a l'edat adulta està marcada per la sang de la Mutilació Genital Femenina (MGF).

AGRAÏMENTS

Primer de tot, agrair a qui ha estat en tot moment al meu costat, dia si i dia també tenint interès per ajudar-me i donar-me els consells necessaris per poder fer la meva investigació. Aquesta persona ha estat la meva tutora del Treball de Recerca, moltes gràcies.

També donar les gràcies a la gent que m'ha permès entrevistar-la, tot i les circumstàncies del tema del meu treball.

I per acabar, agrair especialment l'ajuda de la meva família per fer la realització del meu treball.

ÍNDEX:

1. Introducció	1
-----------------------	----------

PART TEÒRICA

1.1. Què és la MGF	2
1.2. On es practica sent legal o il·legal	6
1.3. Per què?	9
1.4. Conseqüències	13
1.5. Tipus	14
1.6. Qui realitza la pràctica i procediments	15
1.7. Drets Humans de les dones i ablació	16
1.7.1. Declaració Universal dels Drets Humans	18
1.7.2. Paper Amnistia internacional	19
1.7.3. Paper dels estats	19
1.7.4. Iniciatives de la ONU	21
1.8. Drets Humans dels infants	24

2. Procés de Recerca

2.1. Objectius	25
2.2. Hipòtesis	26
2.3. Metodologia	27
2.3. Pla i calendari de treball	28
2.4.1. 1a sessió	28
2.4.2. 2a sessió	28
2.4.3. 3a sessió	28
2.4.4. 4a sessió	28
2.4.5. 5a sessió	29

3. Recerca

PART PRÀCTICA

3.1. Enquestes	37
3.1.1. Anàlisi de les dades	38
3.2. Entrevistes	
3.2.1. Entrevista WASSU-WAB	41
3.2.2. Entrevista Mamadu	43
3.2.3. Entrevista Rama - Dona senegalesa mutilada	48
3.3. Història de Sadia Abdi - Projecte UNCUT	51

4. Conclusions	55
-----------------------	-----------

5. Bibliografia / Webgrafia	56
------------------------------------	-----------

1. Introducció

El meu Treball de Recerca està centrat en la Mutilació Genital Femenina (MGF) o també coneguda com a ablació. Es tracta d'una pràctica que afecta a milions de nenes i dones, tant física com psicològicament, anul·lant els drets que tenen les persones per decidir sobre el seu propi cos i són elles mateixes qui executen i defenen dita pràctica per diversos factors.

Fa un any vaig anar al Senegal i vaig saber de l'existència d'aquesta pràctica. Volia conèixer més sobre tot el que hi ha després de la pràctica i per això vaig escollir aquest tema per investigar, com també defensar els Drets Humans de les dones. D'aquí ve el títol: *'La Mutilació Genital Femenina, una forma de discriminar a la dona'*.

L'ablació és complicada i molt difícil de parlar amb totes les dones que han estat mutilades ja que forma part de la seva cultura i elles sempre han nascut amb aquests valors.

Aquesta pràctica no tan sols afecta a les nenes d'Àfrica i Orient Mitjà, sinó que també afecta a les nenes i dones que viuen en països industrialitzats. Veiem doncs que és un tema important, ja que afecta a àmbit mundial.

Hi ha diverses organitzacions o institucions com l'ONU, UNICEF, l'OMS, l'Amnistia Internacional, etcètera, que han fet projectes, investigacions i han aconseguit fer grans coses, tot i que encara falta per fer.

Les organitzacions com l'ONU, UNICEF i l'OMS, han fet estudis sobre la mutilació genital femenina:

A escala mundial, es calcula que hi ha almenys 200 milions de nenes i dones mutilades, 44 d'elles són nenes menors de 14 anys.

La mutilació genital femenina es practica en nenes en algun moment de les seves vides entre la infància i l'adolescència, normalment abans que tinguin la menstruació o just acabades de néixer.

1.1. Què és la MGF

Segons l'Organització Mundial de la Salut¹, aquesta pràctica, és definida com:

"Totes aquelles pràctiques que impliquen l'extirpació total o parcial dels òrgans genitals externs femenins o altres lesions als òrgans genitals, sigui per motius culturals, religiosos o per qualsevol altra raó no terapèutica".

La MGF és considerada un component crucial del procés de socialització, lligada als dos valors fonamentals que conformen la vida africana: sentiment de pertinença a la comunitat i complementarietat de sexes.

La terminologia aplicada a aquest procediment ha evolucionat considerablament. Quan la pràctica va començar a conèixer-se més enllà de les societats que tradicionalment la porten a terme, normalment se la coneixia com "*circumcisió femenina*". Tanmateix, aquest terme ens porta a establir un paral·lelisme directe amb la circumcisió masculina i conseqüentment crea confusió entre aquestes dues pràctiques tan diferents. En el cas de les nenes i les dones, el fenomen és una manifestació de desigualtat molt arrelada que està basada en el gènere, que les genera una posició d'inferioritat en la societat, i que tenen greus conseqüències físiques i socials. Aquest no és el cas de la circumcisió masculina, que pot ajudar a evitar la transmissió del VIH/SIDA.

Més tard, se la va considerar "*Mutilació Genital Femenina*", la qual no només dóna una clara distinció lingüística amb la circumcisió masculina, sinó també, dades les seves connotacions clarament negatives, subratlla la gravetat de l'acte.

El terme "Ablació", és un terme més neutre per descriure aquesta pràctica.

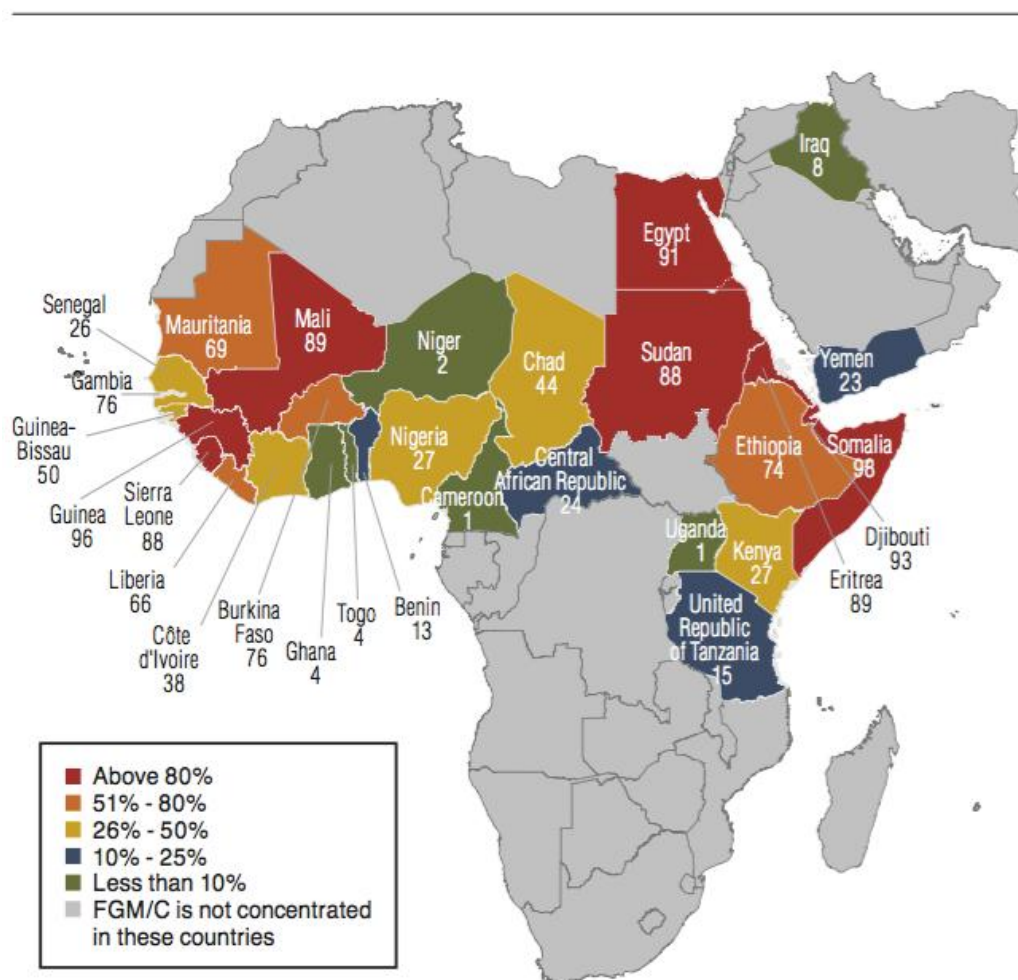
¹ OMS (2013). Comprendre i abordar la violència contra les dones. Mutilació Genital Femenina.

1.2. On es practica sent legal o il·legal

Es practica principalment a Àfrica i a Orient Mitjà, entre ells, els 29 països on aquesta pràctica es concentra són: Benín, Burkina Faso, Camerun, Txad, Costa d'Ivori, Djibouti, Egipte, Eritrea, Etiòpia, Gàmbia, Ghana, Guinea, Guinea Bissau, Iraq, Kenya, Libèria, Mali, Mauritània, Níger, Nigèria, República Centreafricana, República Unida de Tanzània, Senegal, Sierra Leone, Somàlia, Suen, Togo, Uganda i Iemen.

En aquest gràfic ² es veu el percentatge de nenes i dones entre 15 i 49 anys a les que li han practicat la MGF, per països. Font: UNICEF³.

Gráfico: Porcentaje de niñas y mujeres entre 15 y 49 años a las que se ha practicado la MGF, por países

² Protocol comú per l'actuació Sanitària davant de la Mutilació Genital Femenina: Sanitat 2015, Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

³ UNICEF (2013). Mutilació/ablació genital femenina: Resum estadístic i exploració de la dinàmica de canvi. p26.

A part d'Àfrica, s'ha estès a altres regions; zones d'Àsia i el Pacífic, Amèrica del Nord, Llatinoamèrica i Europa a causa de la migració, que està arribant a un total de 100 països.

L'Ablació no s'ha de considerar com el problema d'un grup o cultura determinats, sigui africà, musulmà o cristià. La Mutilació Genital Femenina es practica en moltes cultures; es fa a moltes comunitats musulmanes, i les mutilades són considerades amb el nom de *sunnah*. Tanmateix, no sempre s'associa amb la religió islàmica, ja que no ho diu a l'Alcorà i molts no la practiquen, mentre que sí que ho fan certes comunitats cristianes coptes i jueves falashas.

Per les notícies i per totes les fonts que en parlen, he vist que es practica a llocs sent legal, i per altra banda es practica a llocs sent il·legal.

Les nenes que viuen en països industrialitzats, sovint són operades de forma clandestina per metges de les seves pròpies comunitats que resideixen allà, per tant, en aquests països es fa la pràctica il·legalment. Tanmateix, el més freqüent és que enviïn a les nenes fora del país, al seu país d'origen per practica'ls-hi l'ablació. No existeixen xifres sobre la freqüència d'aquesta pràctica en les poblacions dels països industrialitzats.

A continuació, comentaré algunes entrevistes que he trobat sobre la legalitat o il·legalitat de la pràctica.

El dia 10 d'agost del 2016, es va publicar una notícia al diari "El País" on relatava que és una pràctica prohibida pel Parlament de la Unió Africana, un òrgan consultiu que representa la voluntat de 54 països del continent d'avançar cap a la modernitat. Això implicarà una pas endavant d'una cadena d'accions per prohibir l'Ablació i comprometre als líders de les comunitats africanes.

La crueldad de la ablación

La mutilación genital femenina es un crimen contra la salud y la igualdad de la mujer. La prohibición por parte de la Unión Africana es un paso necesario

El dia 2 de gener del 2016 es va publicar una notícia a "El País" on deia que Gàmbia havia aprovat la seva primera llei contra l'ablació gràcies a una Fundació especialitzada en aquest tema. Les penes que contempla la nova llei, citen que aquell que la practiqui, serà castigat amb tres anys de presó, multes econòmiques o presó permanent en cas de mort de la menor, encara que s'hauria de veure si als pobles marginats se segueix practicant o no.

Gambia aprueba su primera ley contra la ablación

La mutilación genital femenina, que afecta a un 75% de las mujeres y niñas del país, será castigada con penas de cárcel

Una campanya catalana anomenada "Prou ablacions", ha aconseguit eradicar l'ablació en un vast territori del Senegal de 80.000 habitants, aquest poble s'anomena Thio-bon. Els hi va costar molt aconseguir eradicar la pràctica, però amb molt d'esforç, van aconseguir que les dones entenguessin que era una violació dels drets humans de les seves pròpies filles. Aquesta organització no governamental vol seguir imposant-se perquè vagi desapareixent, així doncs també ha aconseguit promoure que es fes una llei en contra de la MGF.

Una pequeña ONG catalana consigue erradicar la ablación en un vasto territorio de Senegal

Acció Solidària del Vallès logra que imanes y mujeres viejas accedan a desterrar esta práctica ancestral

Tal com es veu en el gràfic anterior, Somàlia és el país amb més prevalença del món. És un dels països amb més discriminació a la dona i on les dones estan molt poc protegides i valorades. Les dades arriben a un total de 98% de dones i nenes mutilades. A diferència d'altres països musulmans, Somalilàndia segueix l'escola juridicoreligiosa shafi, que considera que la tradició té la mateixa importància que l'Alcorà com a conjunt de preceptes vinculants. Aquest és el principal obstacle perquè en aquest país no s'aprovi una llei que prohibeixi qualsevol forma de MGF.

A tots els altres països, representa que aquesta pràctica està prohibida. Encara que s'assegura que el Codi Penal, revisat al 2005, ho prohibeix expressament, però els activistes de la societat civil sostenen que l'Estat podria i hauria de fer molt més.

Cada vegada hi ha més organitzacions i activistes que treballen *in situ* per conscienciar, trencar mites i divulgar la realitat sobre una pràctica com és aquesta, i això és molt important per aconseguir un canvi.

1.3. Per què?

Abans de dir quelcom, cal saber que hi ha diferents significats en cada país del per què de l'ablació, tot i que per estudis que s'han fet i informacions, hi ha uns trets bàsics que tots els països comparteixen.

A Àfrica, especialment als pobles marginats, és coneguda com una tradició, de fa aproximadament quatre mil anys i que ningú sap amb seguretat quan i com va començar. Moltes famílies accepten sotmetre a les seves nenes a l'ablació perquè si no patirien aïllament en les seves comunitats: les seves nenes no serien considerades pures, no tindrien la marca de "distinció" necessària per encaixar en el grup. Un cop les dones o nenes se la fan, són considerades més "maques" i "netes", i deixen de dir que són "masculines" o "brutes". Per tant, veiem que una de les causes és per higiene i estètica.

En la pel·lícula "*Flor del desierto*", basada en fets reals, s'explica la història d'una nena a qui li practiquen l'ablació i se'n va del seu poble per no casar-se amb un home més gran que ella. A mesura que va creixent, comença a madurar i a veure, entendre, conèixer coses que no sabia, com el que és la Mutilació Genital Femenina i el que suposa. Al final de la pel·lícula, la protagonista anomenada Walis, fa un discurs davant de l'ONU, dient aquestes paraules:

"Amo a mi madre, amo a mi familia y amo África. Desde hace más de 3000 años, las familias creen firmemente, que una joven a la que no se le ha hecho la ablación, es impura, porque lo que tenemos entre las piernas, es impuro y debe ser extirpado y cerrado después, como prueba de virginidad y virtud. La noche de bodas el marido coge una cuchilla o una navaja y corta antes de penetrar por la fuerza a su esposa.

Si no hace la ablación a una mujer no se casa y por consiguiente es expulsada de su aldea y se la trata como una puta. Esta práctica continúa a pesar de que no figura en El Corán.

Es bien sabido que a consecuencia de esta mutilación las mujeres enferman psicológica y físicamente para el resto de sus vidas, esas mismas mujeres son la espina dorsal de África.

Yo sobreviví, pero dos de mis hermanas no; Sofía murió desangrada, después de ser mutilada y Amina falleció, en el parto, con el bebé aún en su vientre. Hasta qué punto se fortalecería nuestro continente si un ritual tan salvaje fuera abolido.

Existe un proverbio en mi país "El último camello de la fila, camina tan de prisa como el primero" lo que nos pase a cualquiera de nosotros, afecta a todos los demás. Cuando era una niña, decía que no quería ser mujer, ¿Para qué? Cuando sufres tanto dolor y eres tan desdichada, pero ahora que he madurado, estoy orgullosa de ser lo que soy. Por el bien de todos nosotros intentemos cambiar lo que significa ser una mujer."

En aquest discurs es veu clarament totes les altres causes d'aquesta pràctica; bàsicament es realitza per una barreja de factors històrics, culturals, religiosos i socials existents en les famílies i comunitats, també per evitar que la dona senti plaer sexual i la suposada promiscuïtat, perquè arribin verges al matrimoni i no siguin rebutjades.

Així doncs, els homes tenen un control sexual cap a elles, on sempre són els primers en "obrir-les" i tot per tenir la certesa que no els han sigut infidels en cap moment. I per tant, el mal no només és quan els hi fan l'Ablació a la infància, sinó que el mal perdura i tornen a reviure-ho quan l'home vol mantenir relacions sexuals amb elles. Aquest tipus de raonament per la pràctica de la MGF és el reflex d'una societat masclista i patriarcal, on només es busca la satisfacció de l'home, ja que tenen la creença que les dones sotmeses a aquesta intervenció poden proporcionar un major plaer sexual als seus marits, són fidels, i és més segur a l'hora de donar llum als seus fills.

En el Documental fet per Pere Herms⁴, es tracta la història d'una nena a qui li practiquen l'ablació en un poble anomenat Dassanech. Expliquen el per què de la MGF, però el més impactant és que en aquell poble, tots els que hi viuen tenen a la ment que si les dones no es fan l'ablació, moriran, creença que s'ha transmès de generació en generació durant milers d'anys. El que passa és que hi ha una manca d'informació entre ells i per això tampoc saben el que suposa.

Es creu que el ritual, en determinades societats és obligatori, purifica a les dones de la seva feminitat, les sotmet a través del dolor i les fa més verges de per vida i insensibles al plaer sexual. I per tant -i aquest sol ser el seu principal objectiu-, les converteix en esposes devotes i fidels.

⁴ Pere Herms: Director i productor de documentals tribals, socials i de muntanya.

1.4. Conseqüències

Tot depèn del lloc on sigui la nena mutilada, ja que poden tenir un tipus de Mutilació o un altre, i en una edat o una altra. També influeixen les condicions i factors; qui ho fa i amb què ho fan. Encara que al final les conseqüències són semblants. Hi ha conseqüències físiques i psicològiques, però algunes a curt termini, d'altres a mitjà termini i finalment, a llarg termini.

Conseqüències a curt termini

Normalment, les persones que realitzen les intervencions de l'ablació als països d'origen, no tenen cap tipus de coneixement de cirurgia, i utilitzen eines sense anestèsia. Per tant, la Mutilació Genital Femenina pot causar la mort a través de:

Hemorràgies: És una zona molt vascularitzada, i això fa que la incisió produeixi un sagnat important si no està ben controlat, el que pot provocar la mort, o a vegades, pot donar lloc a anèmies greus a causa de la desnutrició que pateixen algunes.

- **Dolor intens:** Causat per hemorràgies, infeccions que poden desenvolupar-se, commoció, etcètera, i com a conseqüència de les ferides que quedaran després.
- **Ansietat i xoc.**
- **Ulceració de la regió genital.**
- **Lesions dels teixits adjacents.**
- **Sida:** El fet de no desinfectar ni netejar bé les eines utilitzades pot desencadenar el contagi del virus VIH.
- **Infeccions:** Per falta d'higiene en el material, o per una mala esterilització, no només és el material utilitzat, sinó que també influeix el medi on es desenvolupa l'acció.
- **Retencions:** Poden ésser produïdes de sang menstrual o orinal, que originen un dolor immens.

- **Impacte psicològic:** En trobar-se en situacions d'extrema ansietat, depressió, por, sentir-se humiliades i/o trastorns sexuals.

Conseqüències a mitjà termini

Poden tenir anèmies severes provocades per les **hemorràgies unides**, per problemes de **malnutrició**. També poden aparèixer altres complicacions com la **infecció pèlvica**, **menstruacions doloroses i formació de queloides**.

Conseqüències a llarg termini

Es divideix entre les **psicològiques, físiques i sexuals**.

Psicològiques

Les complicacions psicològiques poden aparèixer, sobretot, en les dones que recorden la seva MGF. Les nenes a les quals els hi han practicat quan eren bastant petites, les conseqüències són més difícils de detectar i mesurar, encara que afecten el seu desenvolupament físic i emocional.

Algunes conseqüències que es poden destacar són:

- **Por, vergonya, depressió** a causa de la deformació dels genitals, produït per quists dermoides o precitrius queloides, ja que els seus genitals els hi creixen molt o tenen por que es tracti d'un càncer.
- **Desordres psicològics i psicossomàtics**, com per exemple, alteracions del somni, d'alimentació, d'humor o d'angoixa.
- Si no se'ls hi realitza la MGF pot provocar un **rebuig social** cap a ella, el que podria donar lloc a **trastorns mentals i sentiment d'humiliació**.
- **Por a les primeres relacions sexuals o al part** en les nenes i dones que han estat mutilades (El nen nascut té 4 vegades més probabilitat de patir complicacions si la seva mare tenia la MGF practicada).

Físiques

- **Infeccions i inflamacions freqüents**, lesions produïdes en obrir l'orifici (o descosir-lo) per mantenir relacions sexuals o pel part.
- **Exposició risc d'infeccions** com el VIH, d'hepatitis o el tètanus.
- **Problemes genitourinaris**: dolors menstruals, alteració del cicle mensual, retenció, incontinència, quists, tot depenent del tipus de mutilació practicada.
- **Complicacions del part i possible mort** de l'acabat de néixer, sobretot en els països d'origen.

Les dones amb la MGF tenen un dany permanent; a vegades hi ha necessitat de noves intervencions quirúrgiques, per exemple, quan el procediment del segellat o estrenyiment de l'obertura vaginal s'ha de corregir quirúrgicament per permetre les relacions sexuals i el part. A vegades es torna a tancar novament, inclús després d'haver donat a llum, on la dona es veu sotmesa a obertures i tancaments successius, augmentant-ne els riscos immediats a llarg termini.

Mentre que la taxa de mortalitat materna mitja en els països en desenvolupament és de 230 morts durant l'embaràs o el part per cada 100.000 nascuts vius, segons el projecte UNCut⁵, els 26 països africans en els quals es practica la MGF (Amb l'excepció d'Egipte) la prevalença és molt major. De fet, arriba a una xifra de 1.100 mortes a Serra Lleona, 850 a Somàlia, 650 a Guinea i 420 a Etiòpia.

⁵ Projecte fet per Emanuela Zuccalà. Produït amb l'adhesió del Programa de Beques per la Innovació en la Informació sobre el Desenvolupament del Centre Europeu de Periodisme (EJC), finançat per la Fundació Bill & Melinda Gates i realitzat en col·laboració amb la ONG ActionAid International.

Sexuals

Quan la dona que ha sofert la MGF va a experimentar per primera vegada l'acte sexual és profundament desolador, ja que les relacions sexuals arriben a ser molt doloroses, especialment les primeres.

Existeix major probabilitat de patir problemes relacionats amb la sexualitat, com per exemple:

- **Disminució de la sensibilitat sexual;** plaer, excitació, orgasme... Manca de satisfacció i plaer en les relacions sexuals.
- **Descens del desig eròtic, fòbia al coit, etcètera.**
- **Dolor en el coit.**
- **Por i rebuig.**

1.5. Tipus

La mutilació genital femenina es classifica en quatre tipus principals:

Clitoridectomia (Tipus 1): Resecció parcial o total del clítoris (òrgan petit, sensible i erèctil dels genitals femenins).

Excisió (Tipus 2): Resecció parcial o total del clítoris i llavis menors, amb o sense excisió dels llavis majors.

Infibulació (Tipus 3): Estrenyiment de l'obertura vaginal per crear un segell mitjançant el tall i la recol·locació dels llavis menors o majors, amb o sense resecció del clítoris. Els hi fan el tall cosint-lo i deixant un petit orifici pel flux menstrual i l'orina, que més endavant es tornarà a obrir amb un tall la nit de bodes.

Altres: Tots els altres procediments lesius dels genitals externs amb finalitats no mèdiques, com ara les perforacions, arrencaments, estirament del clítoris i/o dels llavis cauteritzacions del clítoris, introducció de substàncies o herbes corrosives a la vagina per produir sagnat o per l'estrenyiment el conducte vaginal.

He cercat una font ⁶ dels tipus de MGF.

Clasificación de la Mutilación Genital Femenina

Genitales normales

Mutilación tipo I

Extirpación del prepucio y del clítoris

Extirpación del prepucio y parcial del clítoris

Mutilación tipo II

Extirpación del prepucio, clítoris y labios menores

Mutilación tipo III

Infibulación

Mutilación tipo IV

Estiramiento de los labios menores

⁶ Font: Protocol comú per l'actuació Sanitària davant de la Mutilació Genital Femenina: Sanitat 2015, Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

1.6. Qui realitza la practica i procediments

La persona que realitza la Mutilació sol ser una anciana, que normalment ha heretat aquest ofici de la seva mare, una curandera, una partera o en algunes ocasions (poques) la realitza personal qualificat.

Hi ha uns passos a seguir per fer l'ablació: primer de tot, immobilitzen a la nena amb les cames obertes, sense que prengui cap substància per evitar el dolor, seguidament l'anciana agafa, ja sigui un vidre trencat, la tapa d'una llauna, la boja d'una navalla, fulles d'afaitar o unes tisores i comença a tallar, depèn del tipus que sigui una cosa o una altra. Les dones de la família subjecten a la nena mentre algú paga a l'encarregada de l'ablació perquè li infligeixi un dolor tan intens que mai oblidarà.

A vegades l'esdeveniment s'associa amb festes i regals. S'exhorta a les nenes a que siguin valentes. En els casos en què l'ablació forma part d'un ritu iniciàtic, les festivitats poden ser grans esdeveniments per la comunitat. Generalment, durant la Mutilació només s'admet la presència de dones.

Quan els hi fan, el seu sentiment principal és dolor. Són immobilitzades per les dones grans i un cop realitzada l'ablació acostumen a estar 40 dies per tal de cicatritzar la ferida. Depèn molt del tipus de MGF, de l'edat en què se'ls hi ha practicat i de l'experiència amb les conseqüències associades.

1.7. Drets Humans de les dones i ablació

L'ablació, sigui del tipus que sigui, vista des d'una visió objectiva, és considerada una violència de gènere i una violació dels Drets Humans de les nenes i de les dones.

La Mutilació Genital Femenina és un mecanisme per socialitzar als nens d'acord als rols prescrits dins de la família i de la comunitat. Per tant, està íntimament vinculada a la posició de desigualtat que ocupa la dona en les estructures polítiques, socials i econòmiques de les societats en les quals es practica.

La invisibilitat de les dones, lligada a la seva infravaloració humana i social, ha arribat a l'extrem del fet que una pràctica com la Mutilació Genital Femenina no s'hagi considerat, fins a dates recents, reconeguda com una violació d'un dret humà fonamental, una de les moltes formes d'injustícia social que pateixen les dones de tot el món.

1.7.1 Declaració Universal dels Drets Humans

"La construcció d'un món solidari, sense injustícies ni violència, només és possible si totes les nacions i tots els individus ens esforcem a promoure, arreu del món, els drets i les llibertats d'aquesta Declaració".

(Adaptació del Preàmbul de la Declaració)

Estudiant alguns articles dels Drets Humans, podem entendre el perquè la MGF és una qüestió de Drets Humans.

En els següents articles, observem com l'ablació viola alguns d'aquests Drets

Humans⁷:

Article 1

Tots els éssers humans naixem lliures, amb els mateixos drets i amb la mateixa dignitat.

Com que tenim raó i consciència, ens hem de tractar sempre amb respecte.

ANÀLISI: Les dones en aquest cas no tenen els mateixos drets dels homes, perquè elles estan obligades per dir-ho d'alguna a fer-se-la, per tant no hi ha igualtat.

Article 3

Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la persona.

ANÀLISI: Les dones no són lliures per decidir si se l'han de practicar o no, i si ho són, més endavant seran marginades i excloses socialment. A més, la seva vida està en risc i no hi ha cap tipus de seguretat.

Article 5

Ningú no té dret a torturar-nos ni a tractar-nos de forma cruel, inhumana o degradant.

ANÀLISI: La practica en sí provoca que les dones siguin tractades de forma cruel i inhumana.

⁷ Articles extrets de l'informe d'Amnistia Internacional: *"La Mutilación Genital Femenina i los Derechos Humanos"*.

Article 18

Tenim dret a pensar el que volem i a canviar de manera de pensar. També tenim dret a triar lliurement la religió que volem, a canviar de religió i a practicar-la com ens sembli, sols o amb d'altres persones.

ANÀLISI: Elles mateixes són qui volen tenir l'ablació practicada, però en el moment que estableixen contacte amb altres cultures, veuen que no tothom ho fa i que no és normal, sinó al contrari. Tot i això, si canvien de manera de pensar i la manera de practicar la religió, no són acceptades dins la seva societat d'origen, han de marxar fora.

Article 19

Tot individu té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; això comporta el dret a no ésser inquietat per causa de les opinions i el de cercar, rebre o difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà d'expressió i sense consideració de fronteres.

ANÀLISI: El fet de que l'ablació és una qüestió cultural tan arrelada, fa molt difícil per a les nenes o dones que tinguin llibertat per opinar i expressar-se en aquest fet. Tampoc estan massa o gens informades dels riscos que comporta.

Segons la Declaració Universal dels Drets Humans, l'Ablació *"reflecteix molta desigualtat entre els sexes, la pràctica viola els drets de la salut, la seguretat i la integritat física, el dret a no ser sotmeses a tortures i tractes cruels, inhumans o degradants, i el dret a la vida en els casos en què el procediment acaba produint la mort. Pretenen controlar la sexualitat de la dona i minvar la seva autonomia"* i tot això és just el que diuen els articles periodístics que parlen de la MGF, no poden invocar raons de caràcter cultural per justificar la violació d'aquests drets.

1.7.2 Paper de l'Amnistia internacional: *'La Mutilación Genital Femenina y los derechos humanos'*

L'objectiu del treball d'AI en relació a la mutilació genital femenina és contribuir a la seva eradicació:

- Posant l'accent en la importància que té adoptar una perspectiva de drets humans en relació amb el treball contra la mutilació genital femenina.
- Utilitzant la força d'AI com a organització internacional i independent, integrada per nombrosos membres amb la finalitat de captar el suport dels governs i mobilitzar als agents i organitzacions clau perquè actuïn contra la mutilació genital femenina;
- Recolzant a les organitzacions internacionals, regionals i locals i a les persones que treballen en favor de l'eradicació de la mutilació genital femenina.

1.7.3. Paper dels Estats

La Declaració Universal de Drets Humans i les nombroses normes internacionals que es deriven d'ella subratllen l'obligació que tenen els Estats de respectar i garantir el respecte als drets humans bàsics, com el dret a la seguretat física i psíquica, a no ser discriminat per raó de gènere i a la salut.

El fet que els governs no prenguin les mesures apropiades per garantir l'eradicació de la mutilació genital femenina viola aquestes obligacions.

Una perspectiva de drets humans exigeix que els governs, les autoritats locals i altres, compleixin amb la seva obligació d'impedir, investigar i castigar la violència contra la dona.

1.7.4. Iniciatives de la ONU

L'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) va aprovar per primera vegada, el 20 de desembre de 2012, una resolució que condemna la Mutilació Genital Femenina. La Resolució 67/146, *"Intensificació dels esforços mundials per a l'eliminació de la Mutilació Genital Femenina"*, insta als Estats Membres a la seva prohibició i càstig sota la consideració que es tracta *"d'un abús irreparable i irreversible que repercuteix negativament en els drets humans de les dones i nenes"*. Així mateix, s'insisteix que és una pràctica nociva que constitueix *"una greu amenaça per a la salut de les dones i les nenes, inclosa la seva salut mental, sexual i reproductiva i pot incrementar la seva vulnerabilitat al VIH i tenir resultats adversos des del punt de vista obstètrica i prenatal, així com conseqüències fatals per a la mare i el nounat"*. L'Assemblea General de l'ONU va exhortar als Estats *"a enfortir els programes de conscienciació i la participació dels líders comunitaris i religiosos, les institucions d'ensenyament, els mitjans de difusió i les famílies"*. També va acordar demanar que fos declarat **el Dia Internacional de Tolerància Zero amb la Mutilació Genital Femenina**, celebrat cada any el 6 de febrer per sensibilitzar al públic sobre aquesta pràctica, ja que no té cap efecte beneficiós per la salut.

Tot el contrari, deslliga seqüeles físiques, mentals i emocionals en la dona. Aquest dia va ser declarat, entre altres coses, per les dones africanes que porten lluitant en primera línia per l'eradicació de la MGF des de la dècada del 1960. El 2003, Stella Obasanjo⁸, va proposar a les Nacions Unides que s'establís aquest dia i així va ser.

Per acabar, en el treball fet per AI, podem trobar una frase que és important: *“ La cultura no és estàtica, sinó que flueix constantment, s'adapta i reforma. La població canviarà els seus comportaments quan compregui els riscos i la indignitat de pràctiques perniciosos, i quan s'adoni que és possible abandonar-les sense renunciar a aspectes significatius de la seva cultura”.*

⁸ Stella Obasanjo: Primera dama de Nigèria i casada amb l'expresident de Nigèria Olusegun Obasanjo.

1.8. Drets Humans dels infants

En els següents principis extrets de la Declaració, observem com l'ablació viola alguns d'aquests drets dels infants:

Principi 2

L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i de serveis, dispensat tot això per la llei i altres mitjans, a fi que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment d'una manera sana i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquesta finalitat, la consideració fonamental a què caldrà atènyer-se serà d'interès superior de l'infant.

ANÀLISI: Amb la MGF les nenes no disposen de protecció ni oportunitats per desenvolupar-se en tots els àmbits mencionats com tampoc tenen llibertat per decidir i es perden la dignitat per tant, no es té en compte l'interès superior de l'infant.

Principi 4

L'infant ha de gaudir dels beneficis de la seguretat social. Tindrà dret a créixer i a desenvolupar-se en bona salut; i amb aquest fi caldrà proporcionar-li, tant a ell com a la mare, atencions especials, tant prenatales com postnatales. L'infant tindrà dret a disposar d'alimentació, habitatge, esbarjo i serveis mèdics adequats.

ANÀLISI: La mutilació es realitza sense recursos mèdics ni cap tipus d'higiene i per tant, les nenes no es desenvolupen amb bona salut, fins i tot poden morir.

Principi 5

L'infant impedit físicament o mentalment, o que pateixi d'algun impediment social, ha de rebre el tractament, l'educació i les atencions necessàries que reclama la seva particular situació.

ANÀLISI: Les nenes mutilades es converteixen en impedides tan física com mentalment i no reben cap tractament. A més, els hi manca educació i informació per conèixer els riscos d'aquesta pràctica.

Principi 7

L'infant té dret a rebre educació, que serà gratuïta i obligatòria almenys en la seva etapa elemental. Se li donarà una educació que afavoreixi la seva cultura general i li permeti, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar les seves aptituds i el seu judici individual, el seu sentit de responsabilitat moral i social, i esdevenir un membre útil de la societat.

ANÀLISI: Tots haurien de tenir educació sobre el que és l'ablació, els riscos i conseqüències que té.

Principi 8

L'infant ha de figurar entre els primers a rebre, en tota circumstància, protecció i socors.

ANÀLISI: En el moment de fer l'ablació les nenes no reben cap tipus de protecció ja que s'està posant en risc la seva vida i de ben segur que tindrà seqüeles al llarg de la seva vida.

Principi 10

L'infant ha de ser protegit contra les pràctiques que puguin fomentar la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altra mena.

Ha de ser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal, i amb plena consciència que ha de consagrar les seves aptituds i energies al servei dels seus semblants.

ANÀLISI: la mutilació genital femenina comporta una discriminació cap a les dones ja que aquesta pràctica fa que les nenes pateixin, tinguin conseqüències al llarg de la seva vida i puguin morir. A més, se'ls hi extreu part del cos que les identifica com a dones. Alhora, no hi ha cap comprensió ni tolerància si hi hagués alguna dona que no es volgués fer la mutilació ja que seria exclosa de la seva societat.

2. RECERCA

2.1. Objectius

1. Saber si hi ha possibilitat d'investigar que és el què pensen realment les dones africanes del ritual de l'ablació; tots els seus sentiments, de quina manera s'ho prenen, si ho entenen o no ho entenen, si es poden negar a fer-ho, si saben quines són les conseqüències, si tenen por, si estan conformes amb el que suposa aquesta tradició... Per poder treure'n conclusions, hauria de poder entrevistar a alguna noia que tingui la MGF practicada, però m'hauré d'informar si això és possible.

2. Fer una recerca per veure si informant aquestes dones, i fent-les entendre que és una violació dels seus drets individuals com a dones, si canviarien d'opinió sobre la mutilació i intentarien deixar de practicar-la, o si es negarien per complet a fer-ho. La recerca la faré a través d'organitzacions especialitzades en el tema.

3. Descobrir si la gent d'occident, que sabem que no ho pateix, sap de l'existència del que és la Mutilació Genital Femenina. Mitjançant enquestes voldria saber si ho saben i què opinen al respecte, per després treure'n conclusions, ja que des d'una perspectiva occidental ens pot semblar molt estrany, crec que és un tema important perquè afecta a gran part del món.

4. Trobar la resposta a la meua pregunta: Fins a quin punt és difícil condemnar una pràctica objectivament perjudicial per a dones que va lligada a la conformitat social i amb una mentalitat que des de fa segles domina profundament el concepte de la condició de ser dona?

2.2. Hipòtesis

A través de la meua investigació, provaré d'afirmar o refutar les meves hipòtesis sobre l'ablació.

1. Elles perceben aquesta pràctica com alguna cosa normal, ja que han crescut i els han ensenyat que han de sotmetre's a l'ablació, com en altres cultures que ensenyen valors diferents. Però el que em pregunto és:

Elles ho entenen i ho accepten quan venen a occident? Aquest fet les traumatitza per la resta de la seva vida?

2. A través d'informació, les dones amb mentalitat més oberta podrien canviar d'opinió sobre el que havien cregut durant tota la seva vida i intentarien no mutilar més a les seves filles, i per contrapartida, dones amb la ment tancada creurien fermament amb la seva cultura sense canviar absolutament res d'ella, i per tant voldrien seguir aplicant l'ablació per sempre.

3. La majoria de gent d'occident no sap el que és la MGF ni el que suposa, sobre tot el jovent.

4. És molt difícil tractar aquest tema perquè és un valor o creença cultural. Per aquest motiu, és molt difícil canviar el que has estat fent tota la teua vida i a més a més consideres que és normal.

2.3. Metodologia

En aquest apartat, explicaré com faré tota la investigació del meu Treball de Recerca.

Primer escriuré els meus objectius i hipòtesis que vull aconseguir amb la meva recerca.

Després, cercaré i redactaré tota la part teòrica per tenir la informació i coneixement suficient per investigar més sobre el tema.

Quan ja tingui la informació adequada, començaré a veure què puc fer amb la part pràctica; una recerca sobre tots els meus propòsits, mitjançant entrevistes, enquestes, pel·lícules i llibres. Més endavant faré l'anàlisi. També intentaré contactar amb organitzacions especialitzades en l'ablació i intentaré parlar amb alguna noia mutilada, a veure si pot ser possible.

Finalment, a les conclusions afirmaré o refutaré les meves hipòtesis amb les respostes que hagi trobat en tota la recerca.

2.4. Pla i calendari de treball

En aquest apartat explicaré totes les sessions que he tingut amb la meva tutora per saber com estructurar el meu treball.

2.4.1. 1a sessió

En la primera sessió li vaig portar unes preguntes que tenia i les intencions que tenia. Vam organitzar com podria fer l'índex i com podria trobar informació verídica: mitjançant organitzacions internacionals, per així tenir la seguretat que tenia una bona informació. El que havia de fer era buscar informació per veure què faríem a la pròxima trobada.

2.4.2. 2a sessió

A la segona sessió tenia més informació i vam reorganitzar-ho tot amb un ordre; vam dividir els punts de la part teòrica amb els punts de la part pràctica. També vam parlar sobre quins objectius i hipòtesis podria tenir.

2.4.3. 3a sessió

A la 3a sessió vam marcar el primer índex que em servia com a guió per fer la investigació. També vam contactar amb una Fundació, anomenada WASSU-UAB, la qual ens va cedir una entrevista cap a finals d'estiu.

2.4.4. 4a sessió

Aquesta sessió va ser l'última que teníem perquè començava l'estiu, i vam quedar que a finals de juliol havia de tenir tota la part teòrica feta i a finals d'agost havia de començar amb la part pràctica.

2.4.5. 5a sessió

La meva tutora i jo vam anar a finals d'agost a fer una entrevista la Fundació WASSU-UAB.

2.4.6. Última sessió

L'última sessió va ser abans de l'entrega del Treball de Recerca, on vam acabar d'organitzar correctament l'índex, vam acabar de parlar sobre tot el que em quedava per fer i em va corregir algunes coses.

3. Recerca

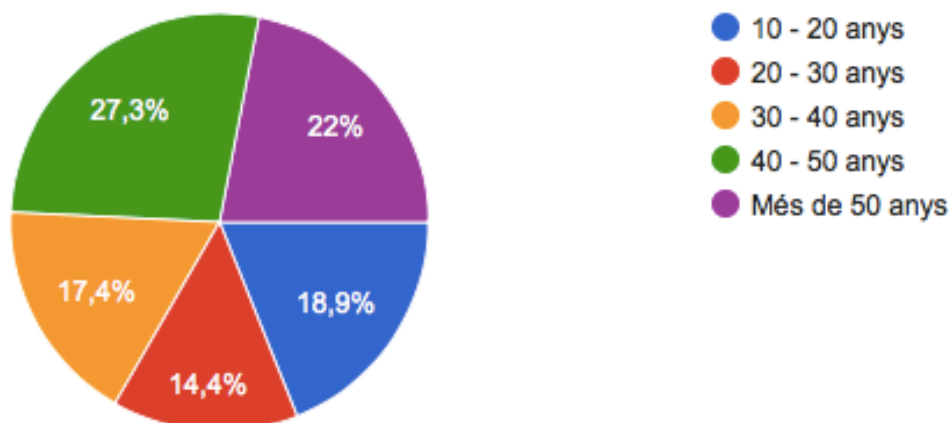
PART PRÀCTICA

3.1. Enquestes

He decidit fer entrevistes a occident per veure si saben què és la MGF i què n'opinen al respecte. Hi ha preguntes tancades amb diferents opcions que es representen en gràfics i preguntes obertes, on han explicat la seva opinió i jo he extret conclusions sobre el que han dit en general.

Pregunta 1.

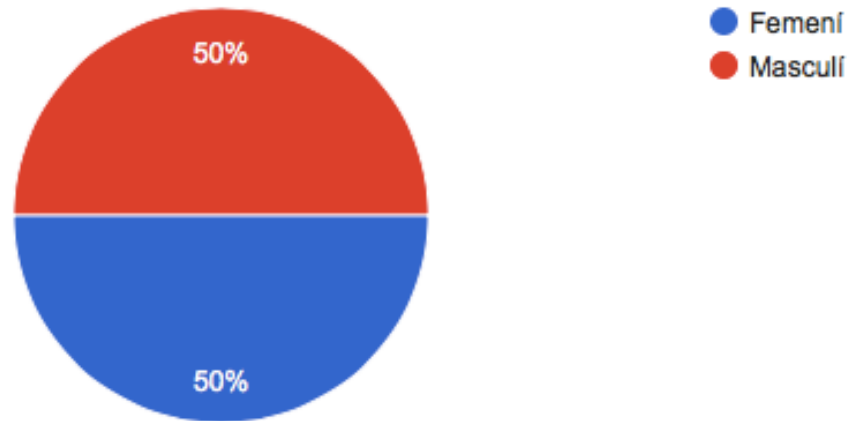
Edat (132 respuestas)

He intentat que les franges d'edat siguin més o menys semblants per treure conclusions sobre quin grup d'edat està millor informat sobre el tema.

Pregunta 2.

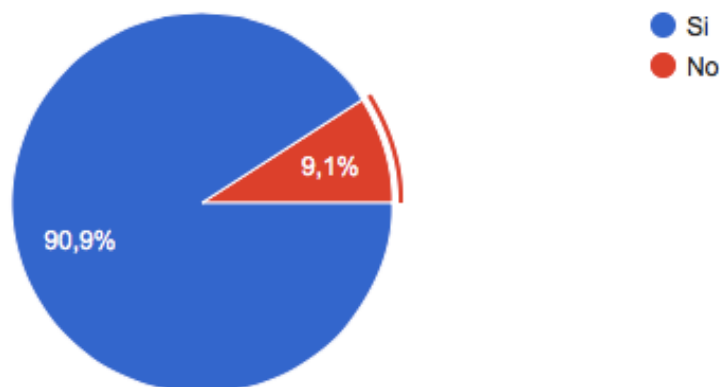
Sexe (132 respuestas)

El nombre de dones i homes enquestats és el mateix, per tal de veure si algú té més coneixements sobre el tema o menys.

Pregunta 3.

Saps què és la Mutilació Genital Femenina o també l'anomenada Ablació?
(132 respuestas)

Es veu que un 9.1%, és a dir, 12 persones no saben què és la MGF. 10 de les quals adolescents de 10 a 20 anys i 2 persones de 20 a 30 anys.

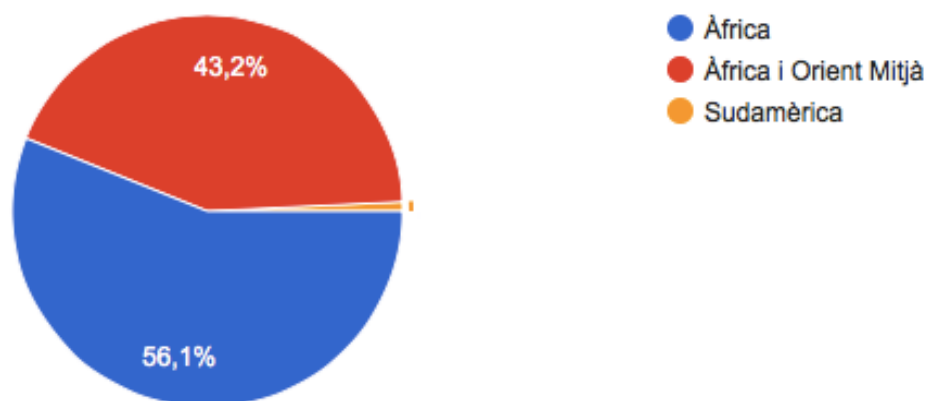
Pregunta 4.

Pregunta oberta: Saps els riscos que comporta que una nena/dona es faci la MGF? Si és que sí, digues quins.

La majoria de gent ha explicat: infeccions greus, malalties, mort i hemorràgies. Mentre que 30 persones, totes adolescents i adultes de 20 a 30 anys, no ho saben. I els altres que en són més pocs, tenen més coneixement, han contestat: trastorns físics i psicològics, pèrdua de la sensibilitat, no tenen plaer sexual i conseqüències en l'embaràs o en el part.

Pregunta 5.

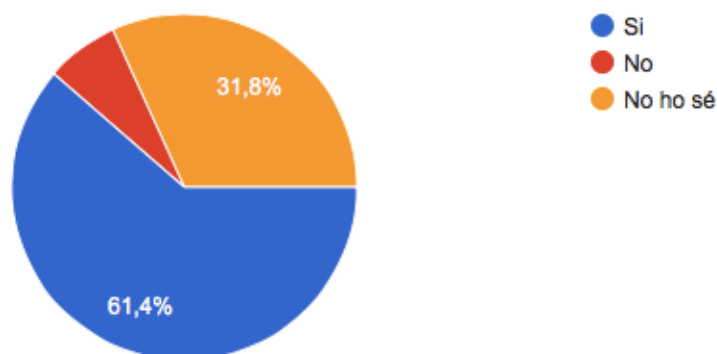
On creus que es practica l'Ablació? (132 respuestas)

El tant per cent més alt és a Àfrica, ja que és on generalment es practica, tot i que realment es realitza a l'Àfrica i l'Orient Mitjà. Una noi de 21 anys ha posat que es fa a Sud-amèrica i allà mai s'ha practicat, segurament va contestar sense saber què és ni estar informat.

Pregunta 6.

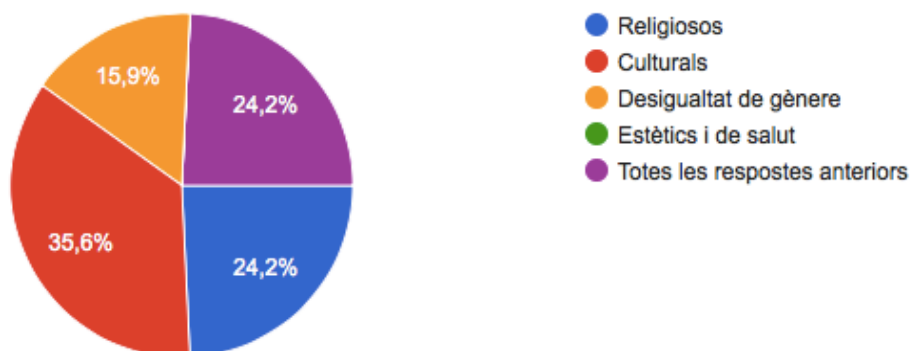
Creus que la MGF es practica a Europa de manera clandestina? (132 respuestas)

La majoria de la gent pensa que sí que es practica de manera clandestina i això és el que es diu generalment, encara que no hi hagi dades específiques ni verídiques.

Pregunta 7.

Per quins aspectes creus que ho fan? (132 respuestas)

Cap persona ha posat la resposta d'aspectes estètics i de salut, encara que les que practiquen l'ablació ho fan, entre altres, perquè creuen que ho és. Per tant, la resposta correcte seria totes les respostes anteriors, que té un 24.2%. I les altres dades són els tipus en concret del perquè ho fan, es destaquen els aspectes culturals amb un 35.6% i el tant per cent més baix és el de desigualtat de gènere amb un 15.9%.

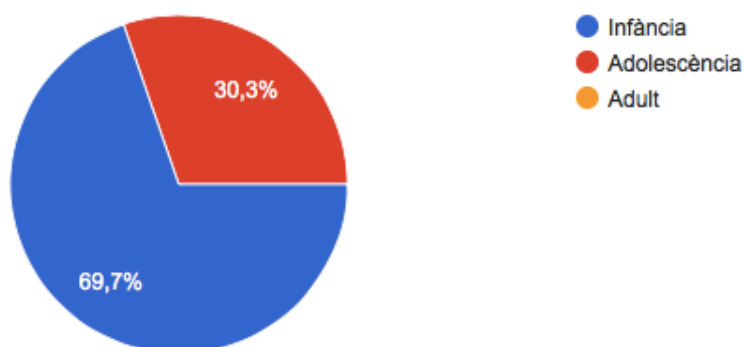
Pregunta 8.

Pregunta oberta: Quina eina creus que utilitzen per practicar-la?

24 persones (quasi les mateixes que han contestat que no sabien els riscos que comportava l'ablació a la darrera pregunta) han contestat que no ho sabien. 16 persones d'entre 20-30/30-40 anys han contestat que utilitzen un bisturí o tisores; allà no tenen aquest tipus d'eines. En canvi, totes les demés han posat coses com: eines precàries, ganivet (sobre tot) i fulles d'afaitar.

Pregunta 9.

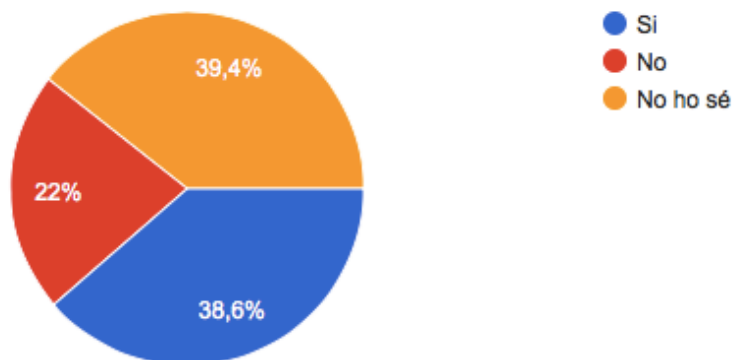
A quina edat creus que es realitza en general? (132 respuestas)

Un 69.7% ha respòs correctament, mentre que un 30.3% han respòs que és a l'adolescència, realment també se'ls fa a aquesta edat però el més general és a la infància.

Pregunta 10.

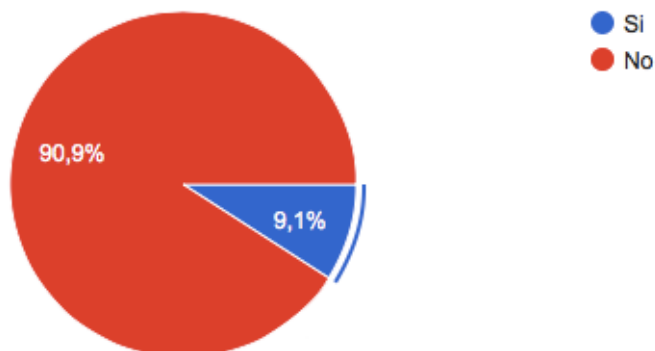
La pràctica està relacionada amb l'Islam? (132 respuestas)

La pregunta està més o menys igualada en el sentit en què hi ha 52 persones que no saben si la pràctica està relacionada amb l'Islam i 51 persones pensen que sí està relacionada amb l'Islam. En canvi, 29 persones creuen que no ho està. La resposta correcta és que sí està relacionada.

Pregunta 11.

L'ablació s'ha de respectar? (132 respuestas)

Probablement les persones que no saben bé què és l'ablació hauran respost que sí o deuen pensar que forma part de la cultura i per aquest motiu s'ha de respectar, però no

tenen en compte que és vulneració dels Drets Humans. Tot i que el 90.9% pensa que no s'ha de respectar.

Pregunta 12.

Pregunta oberta: Penses que és una pràctica que s'hauria d'eliminar i prohibir-ho a tots els països? Per què?

5 persones han contestat que no ho sabien i d'altres que han contestat només un: sí, sense justificar-ho. Tot i així, les respostes generals han estat: sí, perquè vulnera el dret a decidir sobre el seu propi cos, vulnera els Drets Humans, atempta contra la seva dignitat i naturalesa, no hi ha cap sentit ètic i és una pràctica inhumana.

Tan sols una persona ha posat que no. S'ha justificat dient: *s'hauria de fer educació per tal que les dones poguessin triar-ho sense cap tipus de coacció cultural, semblant a una altra resposta: sí, però no, òbviament, des d'una superioritat occidental que es considera model universal de comportament. Eliminar de forma dilata i comprensible però no prohibir de forma intervencionista.*

Per contrapartida també han hagut persones que han dit que s'ha de prohibir i castigar a les persones que ho fan.

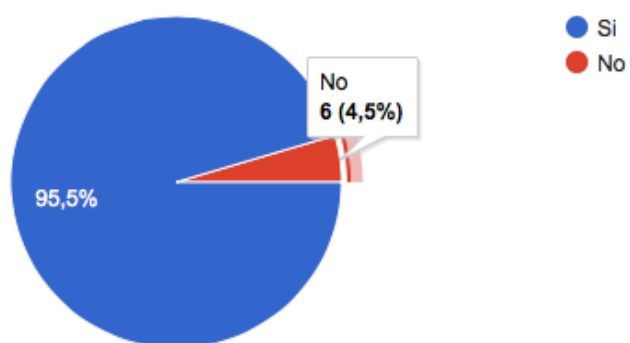
Pregunta 13.

Pregunta oberta: Consideres que la MGF vulnera els Drets Humans? Per què?

Unes poques han contestat únicament sí. Les altres, es justifiquen amb: sí, perquè no tenen llibertat, no hi ha justícia, perquè es veuen obligades, vulnera el cos femení, integritat física i moral, abús i violència en contra de la dona, es vulnera el dret a la igualtat de gènere, de raça i de nacionalitat, vulnera el dret a no ser sotmès a la tortura i tractes denigrants.

Pregunta 14.

Els d'occident hauríem de tenir més consciència sobre la MGF? (132 respuestas)

Generalment la majoria pensa que sí que hauríem de tenir més consciència, mentre que 6 persones adolescents pensen que no.

3.1.1. Anàlisi de les dades

Fent l'enquesta he observat que hi ha una gran diferència de coneixement sobre l'ablació en les edats. La majoria dels adolescents i gent de 20 a 30 anys no saben el què és, ni els riscos, etcètera. En canvi els més grans tenen molt més coneixement i alguns es veu que saben molt del tema i pensen que s'hauria de fer alguna cosa per eradicar-la. En general, quasi tothom de les 133 persones enquestades sap el què és la MGF i pensa que a occident s'hauria de tenir més consciència sobre el tema, i tots també pensen que és una vulneració dels Drets Humans amb justificacions. Tot i que a la pregunta 10 ha hagut diversitat de respostes;

- Alguns i algunes pensen que s'hauria de prohibir-ho en sec i perseguir o castigar a les persones que ho fan.
- Altres que pensen que sí s'hauria de fer pel fet que vulnera els Drets Humans.
- Finalment, pocs pensen que s'hauria d'intentar educar o eliminar de forma dilata i comprensible.

El millor seria la tercera opció per no provocar la reacció contrària; si s'elimina i es prohibeix en sec, sense informar ni dir el per què, fa que molta gent ho faci encara més.

3.2. Entrevistes

3.2.1. Entrevista a WASSU-UAB

WASSU- UAB és una fundació que es dedica a promoure l'abandonament de la Mutilació Genital Femenina i ha aconseguit diversos canvis en nombroses persones. Tal com diu a la web, *és nascuda del compromís de contribuir a la creació d'un món en igualtat de drets, i WASSU-UAB proposa una metodologia pionera, innovadora i sostenible.*

La Fundació és una fase d'un projecte antropològic, humanístic i innovador, iniciat en 1987 a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i és dirigida per Adriana Kaplan⁹.

Wassu-UAB té dos centres d'investigació i formació; a Espanya, a causa de la migració, i a Gàmbia, ja que és un dels països on es practica més.

La meva tutora i jo vam aconseguir contactar amb la Fundació i vam tenir la possibilitat de fer una entrevista a la Universitat Autònoma de Barcelona. Allà em van explicar tot el que fan i el què pensen sobre el tema. Els aspectes més importants que vaig extreure de l'entrevista van ser aquests:

La Fundació no vol imposar el canvi com si fos una obligació, simplement vol transferir coneixement perquè les persones puguin estar més informades i puguin decidir per elles mateixes, de tal manera que també puguin preservar el seu valor cultural.

Wassu-UAB vol millorar les condicions de vida de les dones i les nenes, reconeixent el seu dret a la integritat i llibertat personal, entre altres coses, tot en condició d'igualtat social. La seva missió és dissenyar una metodologia científica i aconseguir abandonar la pràctica de la MGF de manera respectuosa i sostenible, per així aconseguir un impacte positiu en les condicions de vida de les dones i nenes que pateixen les conseqüències de l'ablació.

⁹ Adriana Kaplan: Antropòloga, professora agregada d'Antropologia de la Salut del Departament d'Antropologia Social i Cultural de la UAB, investigadora principal del Grup Interdisciplinari per a la Prevenció i l'Estudi de les Pràctiques Tradicionals Perjudicials (GIPE/PTP).

Volen que entenguin que es poden seguir preservant tots els rituals, celebracions associades al pas de l'adolescència a l'edat adulta amb absència del "tall".

Els hi vaig formular aquesta pregunta: Si algunes vénen a occident, s'adonen de la diferència cultural i del que comporta aquesta pràctica o segueixen pensant el mateix?

La resposta va ser que calia posar-se en el seu lloc i entendre el nou context que troben:

- La trobada amb una cultura que no practica la MGF i no té informació de la pràctica i quan té la informació, condemna la pràctica i la persegueix amb instruments legals tot criminalitzant la tradició.
- Incertesa sobre estabilitat jurídica i administrativa.
- Conflicte de lleialtats amb les persones grans en origen, on el poder el tenen les dones i homes grans que reproduïxen la tradició.
- La percepció de què la MGF no és un problema donada la situació on hi han altres necessitats bàsiques (treball, escolarització, residència...).
- Violència simbòlica de la MGF als mitjans de comunicació a través d'imatges i paraules.
- La presència del mite del retorn amb incidència en el procés de socialització de les nenes i la construcció de la identitat ètnica i de gènere.

Els hi vaig preguntar també que si es neguessin a fer-ho què passaria. Em van dir que la nena tindrà un rebuig per part de la comunitat, no serà acceptada de gran, suposa una manca d'honor de la família i problemes per casar-se. Tenen un dilema entre trencar les tradicions i afrontar les conseqüències de no pertànyer a la seva comunitat o ignorar les lleis i afrontar les demandes penals a nivell en l'àmbit nacional i internacional.

ANÀLISIS: Les conclusions que extrec de l'entrevista són que, per poder abolir l'ablació, únicament no s'ha de prohibir amb una llei que estigui en contra l'ablació. Com he comentat anteriorment, prohibint-ho a vegades es dóna la resposta contrària al que es vol aconseguir. Per tant, les mesures legals no sempre són suficients ja que per exemple a Senegal la prevalença de la MGF ha pujat amb la llei, ja que la pràctica es fa d'amagat.

Hi ha diferents enfocaments per abolir l'ablació o que es practiqui menys, no existeix una sola fórmula, ja que la cultura es mou i les tendències i canvis s'observen en el temps.

Es podria formar a professionals de la salut com a agents de canvi i promoure programes de ritus alternatius. Una transferència del coneixement en cascada, WASSU transmet coneixement a les institucions, líders religiosos i comunitaris, llevadores i professionals de la salut, dones, homes i nenes.

L'objectiu principal així doncs, és: menys intervenció policial, més formació a professionals i la sensibilització a les comunitats.

3.2.2. Entrevista a Mamadu

La persona entrevistada és un noi senegalès anomenat Mamadu. Ell fa deu anys que està vivint a Mataró, però a Senegal vivia a Bira, un poble a 35km de Tambacounda, una ciutat important.

Bira és un poble d'uns 1.000 habitants aproximadament i allà la majoria de les dones tenen l'ablació aplicada.

En Mamadu està casat i té tres filles, dues tenen la Mutilació feta perquè la seva mare va ser qui ho va decidir, els hi van fer entre els 4 i 5 mesos. A Bira es practica quan les nenes són molt petites. L'altra és recent nascuda i encara no li han fet.

Mentre li anava fent les preguntes, em va sobtar perquè ell no em responia amb molta certesa, em va assegurar textualment que no és un tema dels homes, ells mai han vist com es practica i no estan pendents d'aquest tema.

Diu que li és igual si se la fan o no, però que la gent del seu poble diu que si no se la fan, quan els homes se'n vagin del poble, les dones els hi seran infidels.

Des de petites, els ensenyen que és una cosa que s'ha de practicar i mai s'ho qüestionen.

Ell mateix em va dir que al Senegal van aprovar una llei en contra l'Ablació, però que se segueix practicant, perquè no s'adonen de les conseqüències que comporta. Tot i que si una dona decidís no fer-se-la, no els hi podrien dir res perquè elles podrien anar a queixar-se i llavors l'home o família hauria de pagar una multa.

En conclusió, aquest tema només el tracten les dones i ell diu que li és completament igual, i que a la religió diu que si la fan bé, i que si no la fan, tampoc passa res.

ANÀLISIS: Cal saber que allà està permesa la poligàmia, i un home pot arribar a tenir les dones que vulgui, en canvi, si les dones no tenen l'Ablació, segons ells els hi seran infidels i això, encara que es digui que és igual i que no passarà res, provocarà que pateixin exclusió social, perquè els homes no confiaran en elles i no s'hi voldran casar. Els homes no tenen res a veure amb la Mutilació Genital Femenina en el sentit de inculcar-ho a les seves filles o estar presents en els ritus, però sí que tenen a veure en el sentit que si no la tenen, no es casaran amb elles.

3.2.3. Entrevista a Rama - Dona senegalesa mutilada

El meu pare em va ajudar a buscar a una noia mutilada per fer-li una entrevista. Finalment, després de molt d'esforç, vaig tenir l'oportunitat de fer-li una entrevista a una noia. Però cara a cara no, ja que això resulta quasi impossible, és un tema íntim i a vegades els hi pot ofendre i tenen vergonya.

Així doncs, vaig fer redactar unes preguntes que el meu pare va traduir al francès, les vam enviar a el Senegal, i allà una noia anomenada Khady, amiga del meu pare, li faria l'entrevista a una noia afectada per l'ablació.

La Khady coneixia a varies noies, que en principi estaven disposades a fer-ho. Però finalment, va ser difícil aconseguir que una de les noies, Rama, accedís a fer-se l'entrevista de forma anònima i es gravaria d'esquenes a la càmera. Aquí es pot veure l'entrevista:

Bon dia

Bon dia

Podries presentar-te si us plau?

Em dic Rama, sóc estudiant i tinc 26 anys. Estic casada i tinc dos fills, vaig néixer a Ziguinchor, una regió de Senegal.

Rama, a quina edat et va fer l'ablació?

Recordo que me la van fer quan tenia 7 anys.

Als 7 anys? I pots dir-nos com la van fer?

Com la van fer?

Sí. Com ho van practicar? Quin mètode van utilitzar? I com va passar?

Van utilitzar el mètode tradicional.

D'acord.

Perquè són les dones les que ho fan.

Et van tallar el clítoris directament? I Per què?

Perquè no sentis plaer i perquè no pensis amb el sexe.

Si entenc bé, per evitar una mica que pensis en el sexe o bé que no sentis plaer sexual. D'acord... Vas tenir conseqüències en la teva salut després d'això?

No.

No vas tenir conseqüències a la teva salut?

No, no.

No, d'acord. Qui va fer això en l'època?

Són les dones, les dones grans que vivien en els pobles.

D'acord, qui fa aquesta pràctica?

Va ser la meva àvia que em va portar a allà.

És a dir, va ser la teva àvia que et va portar a allà, i els teus pares estaven d'acord que la teva àvia et portés a allà?

No tenien elecció. És el que es fa, és la tradició.

És quasi obligatori?

Obligatori, i és la persona més gran de la família la que ho fa.

És la teva àvia que pren aquesta decisió? No són els pares? I quins sentiments tens al respecte?

Vers la meva mare cap sentiment dolent, però vers la meva àvia tinc un sentiment de rencúnia... M'arrepenteixo que m'hagin fet l'ablació i crec que pot afectar en la meva vida en parella.

No estàs d'acord amb aquesta pràctica? Per què?

No.

Per què?

No estic d'acord, perquè em sento una mica diferent de les altres noies... Jo no sento quasi res sexualment parlant. No puc estar satisfeta.

Podies negar-te a això en l'època que t'ho van fer? En l'època que t'ho van fer, t'hi podies negar?

No, no pots negar-te, perquè no tenia elecció i era molt petita. Estava obligada de respectar la tradició.

De respectar la tradició? La tradició? Com t'ha afectat això psicològicament? És que psicològicament t'ha afectat?

Si, m'ha afectat com vinc a dir-te. M'ha afectat perquè em sento diferent de les altres noies.

Et sents diferent? Sobre les relacions amb el teu marit, pots ser precisa en com t'ha afectat en la vida en parella, sexualment i psicològicament també?

Quan faig l'amor amb el meu marit, jo no sento plaer, no sento plaer i faig veure que ho sento.

El teu marit ho sap?

No, no sap res.

El teu pare sap que t'han fet això?

No.

No ho creus, ell no ho sap?

No, perquè jo ho faig veure.

Fas veure que tens plaer, d'acord. Llavors, psicològicament, en la parella, és normal que no tinguis conseqüències?

Jo ho faig veure sempre.

Estàs trista per això?

Si... Molt trista, molt trista.

Aquesta pràctica continua existint encara a el Senegal? Hi ha dones que continuen fent-ho?

Continuen en les subregions.

Hi ha persones que lluiten per parar això?

Si, n'hi ha. Hi ha també ONG que s'ocupen d'això.

Gràcies Rama.

ÀNALISIS: Durant l'entrevista es veu que a la Rama li costava contestar... És per això que l'entrevistadora havia de reafirmar les seves contestacions per donar-li una mica de seguretat a l'hora de contestar.

Com es pot veure a l'entrevista, les conseqüències a les dones que se'ls hi practica l'ablació per la tradició, són moltes. El pitjor és que les tradicions vulneren les voluntats de les persones.

Les tradicions no es qüestionen el que fan i per què ho fan.

Les persones que practiquen les MGF segueixen la tradició sense saber per què ho fan i per què ho van fer als orígens.

Per mi, l'aspecte negatiu de les tradicions és que neguen l'evolució de l'ésser humà, perquè li neguen la capacitat de pensar per si mateix, que és el més important que té una persona.

Les creences, les religions, les tradicions, el que sempre s'ha fet, la política, el què diran, totes aquestes coses fan que ens condicionin a què nosaltres puguem pensar per nosaltres mateixos.

La tradició i la religió té tant de pes en la societat, que és capaç d'acceptar que li facin l'ablació en una nena i que aquesta no té elecció de negar-s'hi, ni tan sols els seus pares.

La Rama, en la seva vida sexual, ha de fingir el seu plaer perquè el seu marit no se n'adoni. És viure en una mentida constant, obligada per la tradició. La noia se li va negar per sempre el dret al seu plaer, també per la tradició.

Desconec fins on poden arribar les conseqüències de la Mutilació en altres noies, però el que està clar, és que neguen els drets d'aquestes noies. Per sort, la Rama, no ha tingut conseqüències físiques. A la Rama li han practicat una ablació de Tipus I, només li han tallat el clítoris. No vull ni pensar les conseqüències que poden tenir una ablació del tipus III, són mutilades i cosides.

La tradició fa que la Rama hagi de sentir-se diferent de les altres noies i encara avui dia es deu preguntar per què.

No entenc com la societat no és capaç d'abolir aquest tipus de tradicions i altres, d'una forma més contundent, i no esperar segles per canviar les coses.

3.3. Història de Sadia Abdi - Projecte UNCUT

"Sadia Abdi és una dona culta, procedent d'una família molt respectada de Somalilàndia. Va estudiar a Anglaterra i després va tornar a les carreteres sense asfaltar i als atrafegats mercats de la seva Hargeisa natal per reprendre una batalla que havia sigut la seva obsessió des que tenia tan sols 14 anys" Explica en el projecte UNCUT.

Somalilàndia és un país independent no reconegut, ubicat al nord-est de Somàlia. A Somàlia i a Somalilàndia quasi tota la població femenina, arribant a un total de 98% pateixen la Mutilació Genital i, a més a més, en la seva forma més severa, coneguda com a infibulació. Es practica una excisió extrema; els genitals externs es raspen per complet i els teixits es cusen formant una tira dura i fosca.

Sadia lluita per la igualtat d'educació entre nenes i nens i la igualtat econòmica entre dones i homes.

En el projecte, ella explica que, en alguns casos, les nenes van creixent i el contacte amb tot el que sigui de l'exterior fa que es qüestionin el per què de l'ablació. Algunes intenten fer coses, d'altres ho accepten.

En el seu cas, li van venir una sèrie de preguntes sobre la MGF.

Explica un diàleg que va tenir amb la seva mare quan era petita;

- *Per què m'han de fer l'ablació?* - li deia Sadia.

- *Forma part de la teva identitat, de la teva condició de dona. És la norma i no pots anar en contra la norma, has d'acceptar-ho per casar-te* - contesta la mare.

- *Com que casar-me? Jo no em vull casar en la vida.*

A mesura que es va anar fent gran, va començar a posar-se en contacte amb organitzacions locals especialitzades en la MGF.

Els hi feia preguntes, i les respostes solien ser com: *"Són coses que s'han de fer per la religió", "Així es forma part de la comunitat musulmana"*. Malauradament, va haver d'acceptar-ho.

Més tard, va contactar amb Yousouf Abdi Hoore un membre del Ministeri d'Assumptes Religiosos, iman de les mesquites de Tawba i Alnuur en Hargeisa, afirma que la connexió entre la infibulació i l'islam és un fals mite. Així doncs, es va adonar que no era qüestió de l'Islam. Va contactar amb el seu tiet, i aquest li va portar a un altre líder religiós el qual va aclarir clarament: *"No, no és necessàriament una pràctica de la nostra religió"*.

El principal objectiu de Sadia era que no li fessin l'ablació a la seva germana i no patís aquell mal tan dolorós. Després de tota la informació que va tenir, va aconseguir conscienciar a part de la seva família i poble, a entendre que no era una cosa només religiosa.

En el vídeo comenta: *"Vaig sentir un gran alleujament quan la meva germana es va casar i sobretot, quan va tenir el seu primer fill. La meva germana no havia patit cap tipus de mal ni complicacions, era més lliure"*.

Gràcies a l'afable tossuderia de Sadia i a la implicació de ActionAid International¹⁰, actualment en Somalilàndia hi ha 53 coalicions de dones que desafien el principal tabú entre 30 i 60 membres en cada una.

Dins d'aquest reportatge, hi ha una dona important que també parla sobre l'ablació: Edna Adan Ismail¹¹, pionera en la lluita contra la MGF a Àfrica, i diu:

"Habéis sido capaces de llegar a la Luna, e incluso más allá... Pero no podéis ayudar a las mujeres de África y de los países en desarrollo a luchar contra las prácticas que las llevan a morir durante el embarazo y el parto. Por eso no veo una verdadera colaboración. Creo que la ayuda tiene que ser humana, no sensacionalista. Una campaña que ayude a acabar con este problema, que ya no es solamente de África, sino de todo el mundo".

Amb aquestes paraules, ens demostra que encara falta molt per fer.

¹⁰ ActionAid International: Organització que ha treballat per atenuar la pobresa de nens, famílies i comunitats de més de 30 països d'Àfrica, Àsia, Llatinoamèrica i el Carib.

¹¹ Edna Adan Ismail: Llevadora i després dama de Somàlia, ministra de Somalilàndia després de la Declaració d'independència i funcionària de l'ONU.

4. Conclusions

Per acabar el meu Treball de Recerca, respondré totes les hipòtesis que em vaig plantejar en el moment en què vaig decidir fer-lo sobre l'ablació.

La meua primera hipòtesis era una pregunta: **Elles ho entenen i ho accepten quan venen a occident? Aquest fet les traumatitza per la resta de la seva vida?**

Bé, hi ha de tot. Normalment sobta molt anar a un altre país i trobar-se amb una cultura que és completament diferent a la teua, i més tractant-se d'una pràctica com a tal. Algunes ho intenten entendre i acceptar-ho, pel fet que hi ha altres cultures i altres valors (el que no vol dir que després els hi pot causar un trauma psicològic al veure que són les úniques que ho tenen) i per altra banda, hi ha dones que no entenen ni accepten que les altres dones no ho tinguin, perquè creuen fermament en la seva cultura i no serien capaces d'entendre les altres. Sempre les traumatitza, però sobre tot, les que tenen més trauma, acostumen a ser les que tenen danys constants perjudicials per la salut.

El que he comentat abans sobre les diferents reaccions que tindrien les dones en quant a adonar-se'n o no del que comporta la MGF, estaria responent d'alguna manera també a la segona hipòtesis, allà jo afirmava que les dones amb mentalitat més oberta podrien canviar d'opinió sobre la MGF o per contrabanda, dones amb la ment tancada que no voldrien canviar mai la pràctica i seguir fent-la. Gràcies a la conscienciació que s'ha portat a terme per part d'organitzacions, moltes dones han canviat d'opinió, cada cop hi ha més dones que es donen compte del que és realment. Per tots els reportatges que he vist, les dones amb la mentalitat més tancada solen ser les ancianes, conservadores que practiquen l'ablació des de fa molt de temps i és bastant complicat intentar que canviïn d'opinió.

En quant al coneixement de l'ablació a occident, jo principalment vaig afirmar que la majoria de gent d'occident no sap el que és la MGF ni el que suposa, sobre tot el jove.

Ho podria refutar en el sentit de què quasi tothom sap el que és la MGF i el que suposa, molts adults tenen bastant coneixement, a les enquestes vaig tenir respostes elaborades; sobre tot deien que s'hauria de fer alguna cosa per acabar amb aquesta pràctica. Tanmateix, no ho refutaria en la part del jovent, amb l'anàlisi de les enquestes vaig veure que no sabien el que era (generalment) i hi havia respostes incoherents... Alguns van contestar que no era necessari que tinguéssim més informació, perquè no els hi afectava. Aquí es veu la ignorància que tenen alguns.

A l'última hipòtesis escric: **és molt difícil canviar el que has estat fent tota la teva vida i a més a més consideres que és normal.** I així és. Però finalment em pregunto: **Com es podria arribar a abolir l'ablació?**

Quan vaig començar a fer la meva investigació, el que vaig escriure va ser: eliminar-la completament amb prohibicions.

A mesura que he anat tenint més coneixement, he vist que és molt complicat.

Principalment és important tenir molt en compte l'aspecte cultural, perquè és el motiu principal del per què fan aquesta pràctica; la concepció que té cada persona del món ha de ser respectada, però a vegades no s'ha d'acceptar tot. És per això que s'ha de buscar una solució a aquesta pràctica, però... Quina és la millor?

Si s'intenta fer un canvi mitjançant idees feministes occidentals que no corresponen gens amb la realitat africana i amb els seus propis feminismes, moltes d'aquestes intervencions hagueren estat percebudes amb una forma de neo-imperialisme cultural, al igual que si es fan lleis en contra l'ablació, prohibint-les sense cap tipus d'informació. Això genera l'aparició de resistències i en molts casos contraproduents.

Per tant, tal com deia A.M.C., Iman:

"Utilitzar la força no donarà lloc a un canvi, el que ens ajudarà és dialogar amb les persones".

No és prohibició ni prevalença, sinó donar coneixement mitjançant el diàleg, l'educació i el respecte. Una bona eina per fer això, seria la mediació intercultural, amb treballadors socials que converteixin a les dones immigrants en les protagonistes de canvi, que elles, després de la seva experiència aconseguixin transmetre a persones de la seva cultura les conseqüències que té la MGF.

És una acció col·lectiva, es necessiten lleis, gent, líders religiosos, mares, pares, nens, nenes... Es necessita a tothom per unir forces i acabar amb aquesta pràctica.

Per acabar doncs, penso que, com moltes altres coses més, s'hauria de donar molta més importància i lluitar cada cop més en contra l'ablació, ja que suposa una clara vulneració dels Drets Humans; és masclista, hi ha una gran discriminació cap a la dona, les nenes no posseeixen de judici ni voluntat per decidir sobre el seu cos, sobre la seva sexualitat, negant-les així una vida sexual satisfactòria, condemnades al dolor i al plaer del seu marit.

A tots els llocs on es practica, els homes tenen ja un valor en la seva comunitat i no pateixen mai exclusió social i, en canvi, les dones si volen adquirir algun tipus de valor tenen que estar purificades, és a dir, mutilades.

Per acabar, m'agradaria dir que m'hagués agradat tenir la oportunitat de parlar amb alguna nena o dona mutilada en primera persona, ja que hagués tingut encara més informació... Però com vaig dir a la introducció, és un tema complicat. Si hagués intentat parlar amb alguna dona a la cara, segurament s'hagués negat perquè lis causaria una ofensa a la seva intimitat. Afegir també, que encara podria anar més enllà en la meva recerca i investigació.

El meu treball m'ha obert portes i tinc pensat fer seguiment d'alguna organització que estigui en lluita constant per abolir la MGF/A i aconseguir doncs, que les dones d'Àfrica o Orient Mitjà puguin gaudir d'igualtat i llibertat, com tota la resta de dones que hi ha al món.

“ L'ablació perpetua la tradició.

L'ablació talla la vida d'una noia.

L'ablació no tan sols mutila, sinó que mutila una vida.

L'ablació és una creença sense fonaments, però arrelada a la seva cultura.

Si la fem tambalejar, caurà per sí sola i només l'amor dels pares vers les seves filles pot fer que s'aboleixi l'ablació”.

5. Bibliografia

Protocol comú d'actuació Sanitària davant la Mutilació Genital Femenina (MGF). Madrid: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat; 2015.

La Mutilació Genital Femenina i els Drets Humans: Infibulació, excisió i altres pràctiques cruentes d'iniciació. Madrid: Amnistia Internacional.

Webgrafia

http://www.lavanguardia.com/vida/20110307/54123479955/una-pequena-ong-catalana-consigue-erradicar-la-ablacion-en-un-vasto-territorio-de-senegal.html?utm_campaign=botones_sociales

http://elpais.com/elpais/2016/02/05/planeta_futuro/1454693799_953731.html

http://elpais.com/elpais/2016/02/05/planeta_futuro/1454694872_404323.html

http://internacional.elpais.com/internacional/2015/08/07/actualidad/1438918595_172786.html

http://elpais.com/elpais/2016/08/09/opinion/1470762424_356543.html

<http://www.amnistiacatalunya.org/edu/docs/nu-dudh-senzilla.htm>

<http://www.xtec.cat/~lvallmaj/edupolis/5dudh/dudhtext.htm>

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs241/es/>

http://www.unicef.org/spanish/protection/index_genitalmutilation.html

<http://www.un.org/es/events/femalegenitalmutilationday/>

<http://elpais.com/especiales/2016/planeta-futuro/mutilacion-genital-femenina/#creditos>

<http://www.peliculasfeministas.com/category/por-tematica/ablacion-mutilacion-genital-femenina/#>

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/uned/uned-mutilacion-genital-femenina-tradicion-contra-vida-29-04-11/1086619/>

<https://www.youtube.com/watch?v=jCfZPsJukL0>

<http://www.mgf.uab.cat/esp/index.html>